

199 η επέτειος της Μάχης του Ντολμά στο Αιτωλικό

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Αιτωλίας και Ακαρνανίας

Με κατάνυξη και πατριωτική υπερηφάνεια το Αιτωλικό τίμησε την 199η Επέτειο της Μάχης του Ντολμά, το διήμερο 22 και 23 Φεβρουαρίου 2025.

Ο Ντολμάς είναι ακατοίκητη νησίδα που βρίσκεται στο τέλος της Λιμνοθάλασσας του Μεσολογγίου και στην αρχή της Λιμνοθάλασσας του Αιτωλικού. Η νησίδα αυτή διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο κατά την δεύτερη πολιορκία του Μεσολογγίου το έτος 1826. Ήταν οχυρωμένη και αποτελούσε τμήμα της άμυνας του Μεσολογγίου σε στρατηγική θέση. Στις 28 Φεβρουαρίου 1826 πάνω στον Ντολμά έλαβε χώρα μάχη μεταξύ των Ελλήνων και των Οθωμανών. Ο Οπλαρχηγός Γρηγόρης Λιακατάς είχε οχυρωθεί εκεί με 300 άντρες από το Αιτωλικό και με 18 κανόνια, προσπαθώντας να ανακόψει τον Οθωμανικό Στρατό του Χουσεΐν και να εμποδίσει την πολιορκία του Αιτωλικού και του Μεσολογγίου. Παρά την ηρωική προσπάθεια των αγωνιστών και προμάχων της Νησίδος να χτυπήσουν τους Τούρκους δι' αντιπερισπασμού, η άνιση μάχη κατέληξε σε οδυνηρή ήττα για τον Λιακατά και τους υπερασπιστές του Ντολμά, αφού όλοι έπεσαν νεκροί από τα εχθρικά

στρατεύματα.

Κάθε χρόνο η επέτειος αυτή τιμάται πάνδημα στο Αιτωλικό με εορταστικές εκδηλώσεις που διοργανώνει ο Δήμος Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου.

Την Κυριακή 23 Φεβρουαρίου 2025 στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου Αιτωλικού τελέσθηκαν ο Όρθρος και η Αρχιερατική Θεία Λειτουργία προεξάρχοντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ **. Δαμασκηνού.**

Ο Σεβασμιώτατος κηρύσσοντας τον θείο λόγο ερμήνευσε την αποστολική περικοπή της Κυριακής της Απόκρεω, λέγοντας τα εξής: «Κυριακή με Κυριακή, βήμα με βήμα, προετοιμαζόμαστε για τη Μεγάλη Τεσσαρακοστή. Και όπως ο αθλητής, πριν εισέλθει στον στίβο, προπονείται αυξάνοντας σταδιακά την ένταση της σωματικής του ασκήσεως, έτσι και ο αθλητής της πίστεως προετοιμάζεται, αυξάνοντας σταδιακά την ένταση της πνευματικής του ασκήσεως, εν όψει της εισόδου του στον στίβο της Μεγάλης Τεσσαρακοστής.

Είναι αλήθεια πως η νηστεία αποτελεί ένα από τα πιο χαρακτηριστικά γνωρίσματα της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής που πλησιάζει. Για τους περισσότερους, «νηστεία» σημαίνει απλώς στέρηση κάποιων ειδών διατροφής. Υπάρχουν, όμως, κάποια ερωτήματα σχετικά με την νηστεία, στα οποία οι απαντήσεις είναι σε θέση να μας προσφέρουν ευρύτερες προοπτικές στον πνευματικό μας αγώνα· ερωτήσεις όπως: Ποιό είναι, άραγε, το αληθινό νόημα της νηστείας; Για ποιόν γίνεται η νηστεία, για τον Θεό ή για μας; Αποτελεί, άραγε, η νηστεία μόνο προσωπική μας υπόθεση ή μήπως αφορά και τον αδελφό μας;

Το σημερινό αποστολικό ανάγνωσμα μας προσφέρει τις απαντήσεις, αρκεί να μάθουμε τον λόγο για τον οποίον γράφτηκε.

Θέμα, λοιπόν, της σημερινής περικοπής είναι τα ειδωλόθυτα και περιλαμβάνεται στην πρώτη επιστολή του Αποστόλου Παύλου προς τους Κορινθίους. Τί είναι όμως τα ειδωλόθυτα;

Πρόκειται για τα κρέατα που προέρχονταν από τις θυσίες, τις οποίες προσέφεραν οι ειδωλολάτρες στα είδωλα. Από τα προσφερόμενα σφάγια, μόνο τα πόδια και τα εντόσθια καίγονταν, ενώ τα υπόλοιπα μέρη των ζώων τα έτρωγαν στα δείπνα ή τα πουλούσαν στην αγορά. Δεν είναι δύσκολο να αντιληφθεί κανείς πως αυτά τα ψημένα κρέατα είχαν, για τους ειδωλολάτρες, ιερότητα και, ουσιαστικά, τους «συνέδεαν» νοητά, όπως πίστευαν, με την θεότητα του συγκεκριμένου ειδώλου, στο οποίο είχε προσφερθεί η θυσία. Οι Χριστιανοί, λοιπόν, μη μπορώντας να διακόψουν τις οικογενειακές και κοινωνικές τους σχέσεις με τους ειδωλολάτρες, είτε μετέχοντας σε αυτές τις συνεστιάσεις είτε αγοράζοντας αυτά τα κρέατα από την αγορά, έρχονταν σε σύγκρουση συνειδήσεως. Αναρωτιόνταν, μήπως, τρώγοντάς τα, μολύνουν το σώμα τους από κάτι που χρησιμοποιήθηκε σε μια ειδωλολατρική τελετή.

Σε αυτό το λεπτό θέμα που αφορούσε την θέση των Χριστιανών στην κοινωνία της αρχαίας Κορίνθου, ο Απόστολος Παύλος, με την σοφία του, συνδύασε την αλήθεια με την διάκριση, όπως φαίνεται στο σημερινό αποστολικό ανάγνωσμα.

Κατ' αρχάς, για μια ακόμη φορά, αγωνίζεται να απαλλάξει τους Χριστιανούς από τη θρησκευτική νοοτροπία των Εβραίων. Ας θυμηθούμε την παραβολή του Τελώνου και του Φαρισαίου, που ακούσαμε κατά την πρώτη Κυριακή του Τριωδίου. Τότε που ο αλαζόνας Φαρισαίος στέκεται στο κέντρο του ναού και επικαλείται τα κατορθώματά του. Ανάμεσα σε αυτά, διαλαλεί και την νηστεία που πραγματοποιεί δύο φορές την εβδομάδα. Τί έχει άραγε στο μυαλό του; Θεωρεί πως οι αρετές και συγκεκριμένα η νηστεία, τον εξυψώνουν στα μάτια του Θεού και του εξασφαλίζουν τη Θεία εύνοια. Ακριβώς τη νοοτροπία αυτή αγωνίστηκε με όλες του τις δυνάμεις ο Απόστολος Παύλος να ξεριζώσει από την ψυχή, πρώτα των συμπατριωτών του Εβραίων και κατόπιν, όλων των υπολοίπων. Γράφει: «Αδελφοί μου, ούτε εάν φάμε από τα ειδωλόθута θεωρώντας ανύπαρκτη την ιερότητα τους προοδεύουμε στην αρετή, ούτε αν δεν φάμε, μήπως δήθεν μολυνθούμε, υστερούμε».

Και βέβαια, για μας, σήμερα, τα ειδωλόθута αποτελούν μια μακρινή πληροφορία. Αυτό όμως που μας αφορά είναι πως η νηστεία δεν πρέπει να θεωρείται ως ένα ατομικό κατόρθωμα που δικαιούται ανταμοιβή. Μια τέτοια αντιμετώπιση ενέχει τον κίνδυνο να μας οδηγήσει στον αυτοέπαινο και στην υπερηφάνεια.

Πολύ περισσότερο όμως, η σοφία του Αποστόλου Παύλου μας καλεί να μην ξεχνάμε πως οι πνευματικοί μας αγώνες, μαζί και η νηστεία, δεν γίνονται για να «εξευμενίσουμε» τον Θεό. Ο Θεός δεν περιμένει τις πράξεις μας για να «ρυθμίσει» την αγάπη του προς εμάς. Είμαστε τα παιδιά Του και ως παιδιά Του δεχόμαστε την άπειρη αγάπη Του. Η νηστεία είναι απαραίτητη για την δική μας ωφέλεια, καθώς

αποτελεί άσκηση αυταπαρνήσεως και ετοιμασία της ψυχής να δεχτεί την παρουσία του Χριστού, ο Οποίος, στο όνομα της αγάπης, προσέφερε τον ίδιο Του τον εαυτό. Από την νηστεία ξεκινά μια πορεία στα δικά Του βήματα, πορεία αγάπης, πρώτα προς Εκείνον και κατόπιν προς τους αδελφούς μας.

Υπάρχει όμως και μια δεύτερη πτυχή στη σημερινή διδασκαλία του Παύλου. «Καμία σημασία δεν έχει, γράφει προς τους Κορινθίους, αν φάω ή όχι τα ειδωλόθυτα. Δεν έχουν καμία ιερότητα, όπως δεν έχουν καμία ιερότητα οι θυσίες στους ψεύτικους θεούς. Εάν όμως ο αδελφός μου είναι ακόμα ασθενής στην πίστη και, βλέποντάς με να τρώω, σκανδαλιστεί, νομίζοντας πως μολύνομαι από κάτι ειδωλολατρικό, τότε, από αγάπη προς εκείνον, προτιμώ να μην τα αγγίξω ποτέ».

Βλέπετε λοιπόν, αγαπητοί μου, πως η νηστεία συνδέεται και με την αγάπη; Στην Εκκλησία είμαστε ένα σώμα, κάτι που σημαίνει πως, ό,τι πούμε και ό,τι κάνουμε, επηρεάζει τους αδελφούς μας. Οι πνευματικοί μας αγώνες, μαζί και η νηστεία, έχουν σκοπό να ανοίξουν την καρδιά μας για να χωρέσει την παρουσία του αδελφού μας με τις αδυναμίες του και τα ελαττώματά του. Στερούμενοι την τροφή, απαλλασσόμαστε από την διαρκή αναζήτηση των σαρκικών επιθυμιών και διευκολύνουμε την καρδιά μας να οδηγηθεί, μέσω της αυτογνωσίας και της συντριβής, στην μετάνοια. Αυτός είναι ο τελικός σκοπός της νηστείας.

Όπως καταλαβαίνετε, υπάρχουν δύο είδη νηστείας. Πρώτα, η φαρισαϊκή νηστεία της έπαρσης. Μοιάζει με αρετή, στην πραγματικότητα, όμως, φουσκώνει τον εγωισμό και εξουθενώνει τον αδελφό μας.

Υπάρχει, όμως, και η αληθινή νηστεία της αγάπης. Είναι αφανής και δεν προβάλλεται. Στην πραγματικότητα, όμως, λειτουργεί στην καρδιά μας ευεργετικά, μειώνει την φιληδονία μας, αυξάνει την επιθυμία μας για Χριστό και μας κάνει επιεικείς απέναντι στους συνανθρώπους μας.

Χωρίς τον πόθο να συναντήσουμε τον Χριστό της άκρας ταπεινώσεως και της απέραντης αγάπης, χωρίς την επιθυμία να αυξήσουμε την αγάπη μας και να γίνουμε ικανοί να συναισθανόμαστε τις ιδιαιτερότητες του πλησίον, κάθε πνευματικός αγώνας, ακόμα και η εξαντλητικότερη νηστεία, όχι μόνο δεν μας ωφελεί σε τίποτε αλλά μας επιβαρύνει με ακόμη μεγαλύτερα πάθη.

Σήμερα, ο Απόστολος Παύλος μας καλεί να έχουμε ως μοναδική πυξίδα την αγάπη και όχι την έπαρση, την επιείκεια και όχι την κατάκριση, την ελευθερία και όχι τον καταναγκασμό. Εάν μείνουμε σταθεροί στον δρόμο της ταπεινώσεως που Εκείνος βίωσε πρώτος, είναι βέβαιο πως, σε λίγες εβδομάδες, η δική Του αγάπη και ο δικός μας πνευματικός αγώνας θα μας οδηγήσουν στο Φως της Αναστάσεώς Του».

© Γραφείο Τύπου Ι.Μ.Α.Α.

Πριν την απόλυση της Θείας Λειτουργίας τελέσθηκε επιμνημόσυνη δέηση υπέρ των πεσόντων κατά την ηρωική μάχη του Ντολμά.

Στην συνέχεια τελέσθηκε Αρχιερατική Δοξολογία και ακολούθησε η πρωινή πομπή των τμημάτων των πολιτιστικών συλλόγων και των φιλαρμονικών της περιοχής, αλλά και όσων προσήλθαν από όμορες περιοχές για να τιμήσουν το ηρωικό αυτό γεγονός.

Οι εκδηλώσεις ολοκληρώθηκαν με επιμνημόσυνη δέηση από τον Σεβασμιώτατο Ποιμενάρχη κ. Δαμασκηνό, στο Μνημείο Πεσόντων στην Νησίδα Ντολμάς και κατάθεση στεφάνων από τους εκπροσώπους των τοπικών αρχών, μεταξύ των οποίων ήταν οι Βουλευτές Αιτωλοακαρνανίας κ. Θανάσης Παπαθανάσης, κ. Μίλτος Ζαμπάρας και κ. Διονύσης Βαλτογιάννης, ο Αντιπεριφερειάρχης Αιτωλοακαρνανίας κ. Θανάσης Μαυρομμάτης, ο Δήμαρχος Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου κ. Σπύρος Διαμαντόπουλος, Αντιδήμαρχοι, εκπρόσωποι Συλλόγων και Φορέων.

